Ministerie van Financiën

TER INFORMATIE
Aan Ketentafel Auto, LVO

DGBD Uitvoerings- en handhavingsbeleid

Inlichtingen
5.1.2e

T 5.1.2e
F 5.1.2e
5.1.2e @minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
24 mei 2019

Notitienummer

Auteur
5.1.2e
5.1.2e

Van

Kopie aan

notitie

Platform koerslijsten

Aanleiding

Bij het indienen van de BPM-aangifte voor een tweedehands auto kan er voor het bepalen van de waarde van de auto gebruik gemaakt worden van de afschrijvingstabel, de koerslijst of (onder voorwaarden) een taxatierapport. Aangezien de wetgever de koerslijsten heeft betiteld als in de handel algemeen toegepast, zijn de koerslijsten onverkort van toepassing mits juist toegepast. Om de kwaliteit van de handelskoerslijsten voor de toekomst te borgen is in november 2018 het platform koerslijstoverleg formeel van start gegaan. Aan dit overleg nemen de vier erkende koerslijstproviders en de Belastingdienst (BD) deel. In deze notitie worden de kaders van dit overleg geschetst.

Kern

- Het doel van het samenwerkingsverband is excessen op een eenduidige wijze te verzamelen en te bespreken om op deze manier excessen in de toekomst zo veel mogelijk te voorkomen. Verder biedt het platform een informele manier om van gedachten te wisselen over actualiteiten, kennis uit te wisselen, praktische zaken te bespreken en met elkaar in contact te blijven. Het uiteindelijke doel is om de kwaliteit van de handelskoerslijsten te borgen.
- Het overleg vindt plaats onder voorzitterschap van de Bovag. Het platform komt eenmaal per kwartaal of eenmaal per half jaar samen. De Cd UHB is verantwoordelijkheid voor interne afstemming en coördinatie binnen de BD. De relatiemanager BOVAG en vertegenwoordigers van de directie VT, het loket koerslijsten, het Ketenbureau en UHB nemen deel aan het overleg.
- Verder is onder leiding van CAP binnen de BD het “Loket koerslijsten” ingericht, waar excessen worden gemeld. De bij het loket verzamelde excessen kunnen als input voor het overleg dienen. In het platform koerslijsten is tevens afgesproken dat dit loket het centrale communicatiepunt vormt: zowel intern voor de BD (inspecteurs nemen niet rechtstreeks contact op met koerslijstproviders) als extern voor de koerslijstproviders.

Achtergrond

Leidend en bindend in het gebruik van de koerslijsten is dat de BD bij een juist gebruik van de koerslijst de vermelding in de koerslijst als zodanig accepteert. Er zijn door de BD vier erkende handelskoerslijsten voor het vaststellen van de handelsinkoopwaarde, namelijk AutoTelexPro, XRAY, BOVAG/ANWB en EuroTax Exchange. De vermelding in de koerslijst wordt geaccepteerd, ook in het geval een vermelding achteraf onlogisch blijkt te zijn. Dit volgt uit artikel 8, lid 4, letter a Uitvoeringsregeling bpm, waarin de wetgever de koerslijst heeft betiteld als in de handel algemeen toegepast en daarmee de gebruiker van de koerslijst de zekerheid wil bieden dat - bij een juist gebruik daarvan - de koerslijst onverkort

361597 2026-300 0009

toepassing kan vinden. Onlogische vermeldingen in de koerslijst leiden daarmee niet tot een correctie op de aangifte.

De in de koerslijsten opgenomen waarderingen van voertuigen, met name de toepassing hiervan in de aangifte BPM vormen, ondanks de betiteling als in de handel algemeen toegepast, al enkele jaren onderwerp van gesprek. De BD voert onder andere procedures over de rechtmatigheid van de vermelding van zeer jong gebruikte en/of exclusieve auto's in de koerslijst. Discussiepunt is daarbij bijvoorbeeld of er wel een wezenlijk aantal daadwerkelijke handelstransacties aan ten grondslag liggen. Daarnaast is er sprake van procedures over specifieke 'tools' in de koerslijst die de waarde van een auto beïnvloeden. Voorbeelden hiervan zijn BTW/Marge, Ex-rental, bijstelling dealersituatie, etc. Hoewel uit onderzoek van de BD is gebleken dat de basis van de koerslijsten goed is en de waarde van deze koerslijsten, bij juiste toepassing van de koerslijst, ook gevolgd kan worden bij de aangifte BPM, komen er dus nog steeds excessen voor. Deze excessen kunnen in het kader van het platform koerslijsten besproken worden. Dergelijke signaleringen hebben inmiddels geleid tot aanpassing van bijvoorbeeld hulpschermen, waaronder een verduidelijking in de koerslijst XRAY op het invulscherm voor "Ex-rental".

Zowel de BD als de koerslijstproviders hebben er belang bij dat de koerslijsten door de BD geaccepteerd worden. Om de kwaliteit van de handelskoerslijsten voor de toekomst te borgen is zodoende eind 2018 het platform koerslijstoverleg formeel van start gegaan. Tijdens dit overleg kunnen onder meer bovengenoemde excessen worden besproken. In het kader van het platform kunnen ook bijvoorbeeld onderwerpen zoals het delen van data worden besproken. Het delen van data kan uiteindelijk bijdragen aan meer transparantie over en weer en potentieel misbruik meer inzichtelijk maken. Zo willen de providers in de toekomst mogelijk met de Belastingdienst data gaan delen over welke auto voor het gebruik van de koerslijst is geselecteerd. Ook over deze zaken kan dus via het platform worden gecommuniceerd. Vanuit het platform kan er op termijn een 'koerslijst-commissie' worden opgericht waarbinnen afgevaardigden van de diverse koerslijsten met elkaar tot een consensus dienen te komen over de grondslagen voor de waarderingen van auto's.

Loket koerslijsten

Om beter zicht op de excessen te krijgen is door de BD het 'Loket koerslijsten' opgericht onder leiding van CAP. Bij dit loket worden opmerkelijke vermeldingen in de koerslijsten of ongewenste dan wel onbedoelde toepassingen van de koerslijsten gemeld door collega's werkzaam in het primaire proces.[1] De medewerkers achter het Loket kunnen verder onderzoek doen naar een gemeld exces, hetgeen ertoe kan leiden dat zij nadere vragen aan de koerslijstproviders stellen. Vanuit hier kan dus het gesprek met de provider op een transparante manier worden aangegaan vanuit één centraal punt. Het loket koppelt vervolgens zijn bevindingen terug aan de individuele inspecteur. De communicatie over de excessen met de koerslijstproviders kan plaatsvinden via de bijeenkomsten platform koerslijsten, of schriftelijk via de functionele postbus bij specifieke vragen of klachten.

De communicatie intern vindt op dossierniveau plaats door de individuele inspecteur die in de controle van de koerslijst afwijkingen constateert en die meldt bij het loket koerslijsten. Het loket zorgt voor de afstemming met de provider en koppelt de resultaten daarvan terug aan de inspecteur. Daarnaast wordt de meer algemene informatie uit het overleg 'platform koerslijsten' vanuit het loket teruggekoppeld in het Landelijk vaktechnisch overleg (LVO) Auto. Tijdens het LVO voor auto worden door het loket ervaringen en bijzonderheden met betrekking tot de koerslijsten breed gedeeld, zodat inspecteurs van

[1] Of een vermelding in de koerslijst kwalificeert als exces is ter beoordeling van de individuele inspecteur. Dat in die beoordeling door verschillende inspecteurs ook verschillende afwegingen kunnen worden gemaakt is inherent aan de diepgang en de mate van controle.

verschillende kantoren door de deelnemers aan het landelijk overleg goed geïnformeerd kunnen worden over de actualiteiten op het gebied van de koerslijsten. Elk segment is namelijk via de vaco/vta vertegenwoordigd in het LVO. De verslagen van het LVO staan op de intranetsite Auto en zijn daarmee toegankelijk voor alle collega's.

De daadwerkelijke inbedding van het gebruik van het loket en wie op welk moment in het kader van toezicht de controle uitvoert is afhankelijk van de daartoe gemaakte afspraken in de bestuurlijke lijn. Het gebruik van het loket is niet exclusief voor CAP. Ingeval binnen MKB en/of GO onlogische vermeldingen in de koerslijsten worden gesignaleerd geldt dezelfde procedure. Controle op het juiste gebruik van de koerslijst vindt handmatig plaats. Voor vergunninghouders art. 8 kan deze controle plaatsvinden bij het doen van de melding (CAP) maar ook bij de controle van de maandaangifte (MKB/GO).

Randvoorwaarden

1. Melding aan loket koerslijsten heeft geen effect op de behandeling van de aangifte

Een onderzoek van het loket koerslijsten leidt er nadrukkelijk niet toe dat de waarde op de koerslijst voor het verleden wordt bijgesteld (en er een naheffing plaatsvindt naar aanleiding van de koerslijstwaarde in de aangifte BPM). Wel wordt het gesprek aangegaan met de koerslijstproviders over de opgedane inzichten tijdens het onderzoek. Op die manier kan in de toekomst overeenstemming worden bereikt over de grondslag voor waardering, zodat verschil van inzicht zoveel mogelijk wordt voorkomen. Kortom, als de koerslijst op een juiste manier is gebruikt, is de uitkomst bindend. Ook als naar het oordeel van de inspecteur sprake is van een exces of een onlogische vermelding in de koerslijst. In beginsel heeft een melding van een inspecteur dus geen effect op de in behandeling zijnde aangifte, uitzondering hierop is als blijkt dat sprake is van een onjuist gebruik van de koerslijst of manipulatie daarvan.

2. Onjuiste toepassing van de koerslijst kan nog altijd leiden tot nadere controle of heffing

Als een belastingplichtige de koerslijstwaarde onjuist toepast (verkeerde vinkjes zijn aangekruist of er is ten onrechte een uitgeklede versie van de auto geselecteerd) kan dit natuurlijk wel nog altijd leiden tot nadere controle en/of een naheffing.

3. Individuele inspecteurs nemen geen contact op met koerslijstproviders

De centrale postbus van het loket is bedoeld voor de interne communicatie over het gebruik en de toepassing van koerslijsten binnen de BD. Daarnaast wordt de postbus ook gebruikt voor de externe communicatie tussen het loket en de vier providers. Dit betekent ook dat het niet langer gewenst is dat inspecteurs rechtstreeks contact opnemen met koerslijstproviders over opmerkelijke koerslijstvermeldingen, maar dit contact altijd via het loket loopt.

Het BD-loket kent de navolgende samenstelling en taakverdeling:

- 5.1.2e (deelnemer overleg platform en aanspreekpunt providers)
- 5.1.2e – (aanspreekpunt providers en achtervang 5.1.2e voor deelname platform)
- 5.1.2e
- 5.1.2e

Het loket is bereikbaar via: 5.1.2i

Toelichting

Bevindingen koerslijstonderzoek

In het ketenoverleg Auto is in 2016 akkoord gegeven voor een koerslijstonderzoek. Dat onderzoek is in 2018 ingesteld en heeft geleid tot de oprichting van een platform koerslijsten waarin de koerslijstproviders, de Bovag en de Belastingdienst vertegenwoordigd zijn.

In 2018 zijn alle koerslijstproviders bezocht en hebben nadere gesprekken plaatsgevonden. De bevindingen zijn als volgt:

- Wettelijk kader: geen van de onderzochte koerslijstproviders maakt (volledig) gebruik van daadwerkelijke verrichte transacties ter onderbouwing van de door hun gegenereerde handelswaarde.
- Handelsinkoopwaarde marge: Autotelex en X-ray kunnen zowel btw als margeprijzen afgegeven. Eurotax baseert zich volledig op margeprijzen. ANWB/Bovag kent dit onderscheid niet en is dus een gemengde koerslijst.
- Hoge afschrijving bij jonge auto's: de relatief lage prijs voor jong gebruikte auto's kan (deels) worden verklaard door de kortingen die soms worden gegeven bij de aankoop van zeer dure modellen. Zo zou het niet ongebruikelijk zijn dat er tot 15% korting wordt gegeven in het hogere segment. Zeker ingeval het zogenaamde uitloopmodellen betreft.
    - Voorbeeld: Catalogusprijs = 100. Door de gegeven korting resteert een aankoopprijs van 85. Voor een autohandelaar is dit bij bieden het vertrekpunt voor een nieuwe auto. Een jonggebruikte auto met 8000 op de teller van 6 maanden oud kan hierdoor al op prijs 60 belanden. De afwaardering van 100 -> 60 is groot, de stap van 85 -> 60 lijkt al minder fors.
- Exclusieve auto's: deze worden in de meeste koerslijsten niet meegenomen. Eurotax heeft deze auto's momenteel wel opgenomen in de koerslijst, maar dit betreffen enkel 'forecast' waarderingen (dwz. op basis van marktkennis en data omringende landen ingeschatte prijzen) en geen afgemeten prijzen.
- Excessen: handelsinkoopwaarden die ondanks de gegeven uitleg te laag lijken, blijven we terugvinden in de koerslijsten en kunnen enkel op individueel niveau opgepakt worden.

Brief van de staatssecretaris aan de Tweede Kamer

De oprichting van het platform is ook opgenomen in de brief van de staatssecretaris aan de Tweede Kamer waarin in algemene zin de aanpak van knelpunten bij de import van gebruikte voertuigen wordt toegelicht. Specifiek over de oprichting van het platform koerslijsten schrijft de staatssecretaris het volgende:

> *2.4 Platform handelskoerslijsten*
> Er zijn door de Belastingdienst vier erkende handelskoerslijsten voor het vaststellen van de handelsinkoopwaarde, namelijk AutoTelexPro, XRAY, BOVAG/ANWB en EuroTax Exchange. Iedere handelskoerslijst presenteert de gemiddelde inkoopprijs voor een gebruikt voertuig op de Nederlandse markt, waarbij onderscheid wordt gemaakt op diverse parameters, zoals leeftijd, typen, modellen, uitvoeringen en kilometerstanden. Iedere handelskoerslijst is in de meeste gevallen gebaseerd op de daadwerkelijke inkoopprijzen voor Nederlandse autohandelaren van gebruikte voertuigen op de Nederlandse markt. Over het algemeen blijken de koerslijsten goed te functioneren. Om de kwaliteit van de handelskoerslijsten voor de toekomst te borgen is inmiddels een platform opgezet waaraan de verschillende brancheorganisaties en de Belastingdienst deelnemen. Dat platform is in november 2018 gestart. Binnen het platform wordt kennis met elkaar gedeeld - bijvoorbeeld op het gebied van data en technologische ontwikkelingen bij het BPM proces - en worden bijzondere gevallen met elkaar besproken.